

Halfjaarlijkse rapportage



2025



Inleiding

Graag vertellen we u meer over de voortgang van onze lokale samenwerkingsverbanden. Dankzij u hebben we weer een hoop kinderen kunnen steunen op het gebied van gezondheidszorg, lichamelijke en mentale gezondheid. Ook vertellen we in deze rapportage over onze welzijnsactiviteiten en ons jaarlijks terugkerende project Familie visites.

Er zijn veel positieve momenten geweest het afgelopen half jaar en we zijn trots hoe de kinderen het hebben gedaan! Uiteraard zijn er ook uitdagingen geweest die adequaat zijn opgepakt door onze lokale partners, met ons op de achtergrond.

Educatie

OYE

In samenwerking met OYE steunen we vijftien jongeren (waarvan elf vrouwen) met het naar school gaan. Negen van de jongeren gaan naar de universiteit en zes naar de middelbare school. Alle studenten in het laatste jaar van de middelbare school krijgen bijles en begeleiding in het toelatingsproces van de universiteit. Een van de kernactiviteiten van OYE is om een planning te maken voor het volgende academische jaar om ervoor te zorgen dat de studenten goed presteren in de lessen. Dit plan omvat bijles om de leerstof te verwerken, training in studietechnieken en gesprekken met leraren en ouders.





De uitdagingen van het afgelopen half jaar waren bij het middelbaar onderwijs voornamelijk dat er nieuwe regels zijn ingevoerd. Jongeren moeten nu meer punten halen om aan de 85%-index te voldoen om de beurs te behouden.

De uitdaging van de studenten op de universiteit zit hem vooral in het aanpassen aan het universitaire niveau, de manier van lesgeven, het forenzen en de academische verantwoordelijkheid.

Tien van de jongeren heeft een gemiddelde score van 80% of hoger. Eén van de meiden studeert dit jaar af aan de universiteit met een gemiddelde van 95%. Een van de andere meiden heeft besloten te stoppen met studeren, omdat ze ondanks de extra begeleiding niet aan de eisen van de studiebeurs kon voldoen.

Het gebeurt soms door armoede en ziekte in de familie dat jongeren onder druk van familie ervoor kiezen om te gaan werken in een baan die te weinig ruimte laat voor studie, waardoor ze niet meer in aanmerking komen voor een beurs van OYE.

Proniño

Bij Proniño gaat het met de jongens en de meiden goed op de school. Sommige meiden hebben wat bijles nodig voor de vakken waar ze minder goed in zijn, maar met de bijles is de verwachting dat ze goede cijfers gaan halen. Een van de meiden



heeft hierbij wat extra aandacht nodig, omdat zij een leerstoornis heeft. Dit houdt in dat ze bij elke taak persoonlijk aandacht nodig heeft en dat het haar heel veel tijd kost om haar taken af te maken.

Sommige jongens zijn naar een andere school gegaan en moeten erg wennen aan de nieuwe school. De schooldagen zijn langer, waardoor ze vermoeid thuiskomen, en het niveau ligt hoger. Ook krijgen een aantal jongens medicatie van de psychiater. Een verandering van dosis of medicatie veroorzaakt een kleine gedragsverandering bij de kinderen, die tot uiting komt in de schoolresultaten. Hier wordt extra aandacht aan besteed, om ervoor te zorgen dat ze hun schooljaar uiteindelijk succesvol kunnen afronden.

Jaarlijks wordt onafhankelijkheidsdag gevierd. Een van de meiden marcheerde met haar gekke hoed mee met de parade. Ze was zo enthousiast dat ze om vier uur 's ochtends opstond om zich klaar te maken. Met natuurlijk een stevig ontbijt. Toen ze aankwam op de plek waar de parade vertrok danste ze enthousiast op het ritme van de trommels en de muziek. Het was een geweldig dag voor haar.



Jaarlijks wordt de dag van de Lempira Indiaan gevierd op 20 juli. De dag van de Lempira-Indiaan wordt ook wel identiteitsdag genoemd. Elke school kiest altijd een leerling om de hele school te vertegenwoordigen. Dit jaar werd een van onze jongens gekozen. Hij deed dat in een pak dat de juf voor hem had gemaakt. Hij was de sensatie van het evenement en iedereen wilde met hem op de foto.

Een andere jongen werd door de schoolleiding uitgekozen om hen te vertegenwoordigen op de nationale schoololympiade. Hij deed vier dagen mee en werd vergezeld door een van de leraren. Hij heeft enorm genoten van deze ervaring.



Er zijn natuurlijk ook nog buitenschoolse activiteiten georganiseerd. Zo volgt een van de meiden zwemles om haar zwemangst te overwinnen en een van de meiden volgt vioolles. Zij vindt dit een leuke manier om haar angst om voor een publiek te staan te overwinnen.

Twee jongens gaan op dinsdag altijd samen naar logopedie, waarbij ze een mooie vooruitgang laten zien. Ook gaan zij samen naar de sportschool, wat altijd erg gezellig is.

Een van de jongens gaat drie keer per week naar Engelse les. Hij vindt het leuk om een nieuwe taal te leren en hoopt dat dit hem betere kansen op een baan geeft in de toekomst.

Een van de begeleiders organiseert elke week volleybalwedstrijden, waar alle



kinderen actief aan meedoen en graag spelen. Ze zijn er erg goed in geworden en af en toe gaan ze buiten spelen op scholen, waar ze de kans krijgen om met andere jongeren in contact te komen. Twee jongens doen via hun universiteit mee aan volleybaltoernooien. Een van hen kreeg zelfs de kans om Honduras te vertegenwoordigen op de Midden-Amerikaanse Spelen in Tegucigalpa.



Crecer

Bij Crecer zijn er vier kinderen die extern naar school gaan, de andere zeven kinderen volgen intern onderwijs. Bij Crecer hebben ze aandacht voor de persoonlijke leerbehoefte van elke leerling en maken voor alle kinderen een gepersonaliseerd plan. Met dit plan boeken ze goede vooruitgang, daarnaast geeft het hen kracht en versterkt het hun zelfvertrouwen.

Een van de jongere kinderen is dit jaar pas op school begonnen. Hij is een heel lieve en behulpzame jongen met een heel groot verantwoordelijkheidsgevoel voor de lessen. Hij is er altijd en komt stevast stipt op tijd. Zoals deze jongen is er ook nog een meisje dat heel ijverig is in haar lessen en huiswerk. Voor haar is naar school gaan haar grootste vreugde. Ze voelt zich heel gelukkig op school, omdat ze er heeft leren lezen en schrijven, zegt ze.



Een uitdaging waar ze bij Crecer het afgelopen half jaar mee te maken hebben gehad, had te maken met lees- en schrijfproblemen. Binnen de externe school waar ze vorig jaar op zaten zijn alle kinderen overgegaan naar de volgende groep, maar ze hebben niet de nodige aandacht gekregen. Door de kinderen persoonlijke aandacht te geven en daarbij aan te sluiten op hun leerstijl, boeken we goede vooruitgang met de leervaardigheden, en ook uitstekende resultaten op het gebied van sociale vaardigheden.

Er worden ook buitenschoolse activiteiten georganiseerd. Tijdens de gymlessen op vrijdagen gaan ze op excursie naar een bos, waar de kinderen zich vol overgave bezighouden met een balspel, de blauwe lucht, de dieren en alles wat er in de natuur bestaat. Ze leren daar ook om te zorgen voor het milieu.

Gezondheidszorg

OYE

Binnen ons gezondheidszorgprogramma is er sinds 2023 ook een programma opgezet omtrent gezonde relaties, het voorkomen van SOA's en ongewenste zwangerschappen in samenwerking met OYE en AHMF.



Aan het begin van 2025 waren er 20 jongemannen die deelnamen aan het preventieprogramma. Er is een enquête uitgevoerd onder de deelnemers van het programma. Daaruit kwam naar voren dat meer dan 90% van de deelnemers zeer tevreden blijkt te zijn over het feit dat ze deel uitmaken van het preventienetwerk. 100% van de deelnemers gaf aan geïnteresseerd te zijn in het voortzetten van het programma en uitbreiden van het netwerk .

Als belangrijke leerervaring kwam naar voren: het verbeteren van kennis over seksuele voorlichting, emotieregulatie, erkenning van de vrijheid van denken en het gevoel ondersteund en begeleid te worden. Een van de deelnemers zei: 'We kunnen hier zeggen wat we voelen, zonder beoordeeld te worden of ons te schamen.

Het is een plek waar we ons gehoord en begrepen voelen'.



De uitdagingen van het afgelopen half jaar waren met name het bijeenkomen. Hoewel jongeren interesse tonen om mee te doen, is het vanwege hun studieverplichtingen lastig om vaak bijeen te komen. Dit vertraagt de uitvoering van de geplande activiteiten.

De ervaringen van de deelnemers aan het programma zijn opgenomen in de methodologische gids van het Global Fund for Children 'Tenderness as a Horizon', die in heel Midden-Amerika zal worden gebruikt. Namens het programma vertelde een van de deelnemers het werk dat is verricht om gezonde mannelijkheid en geweldloze relaties te bevorderen.

Het afgelopen half jaar zijn verschillende workshops gegeven.

Bijvoorbeeld over de nadelen en de destructieve kanten van het machisme en het patriërchaat, en hoe je verandering kunt brengen in de seksistische houding van mannen naar een meer gezonde mannelijkheid. Deze workshops zijn met name gericht op de mannelijke studenten aan de geallieerde onderwijsinstellingen in de stad.

Daarnaast zijn er workshops gegeven over verantwoord ouderschap, over preventie, zoals correct condoomgebruik, zwangerschapspreventie, preventie van SOA's. Ook zijn er workshops gegeven over de preventie van gender gerelateerd geweld, over de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen, gezonde mannelijke relaties en discriminatie naar seksuele geaardheid.



Aan het einde van de training workshops wordt er gezorgd voor de distributie van meer dan 900 condooms voor mannen in meer dan tien gemeenschappen van El Progreso, als onderdeel van de promotie van de seksuele en reproductieve gezondheid.



Proniño

Algemene zorg: er zijn momenten waarop kinderen geen medische hulp nodig hebben. Maar er zijn ook momenten waarop virussen met besmettelijke ziekten opduiken en het noodzakelijk is om medische hulp te zoeken. Zo is er momenteel een uitbraak van waterpokken, die zich manifesteert als het verschijnen van vele

laesies over het hele lichaam. Het veroorzaakt hoesten, koorts en algehele malaise. Het is een ziekte die snel van de ene persoon op de andere kan worden overgedragen. Dus alle kinderen die de ziekte nog niet hebben opgelopen, lopen risico. Deze ziekte blijft veertien dagen in het lichaam aanwezig en kinderen moeten gedurende die tijd thuisblijven.



Standaard controles: de meiden gaan elke zes maanden naar de gynaecoloog en elke vier maanden naar de psychiater. Ook gaan ze regelmatig naar de tandarts, maar hiervan varieert de frequentie afhankelijk van wat nodig is. Vier van de jongens



gaan elke vier maanden naar de psychiater. Drie begonnen met een bezoek elke drie maanden, maar vanwege vooruitgang kon de frequentie verminderd worden. De vierde volgt een intensiever traject met een bezoek elke twee weken.

Spoedzorg: een van de jongens had een knieblesure en werd met spoed naar de kliniek gebracht omdat er zich een groter probleem ontwikkelde. Hij moest een röntgenfoto laten maken en de uitslag toonde een breuk. Hij moest twee maanden in bed blijven en wacht momenteel nog steeds op de nodige nazorg. Voordat hij geopereerd kan worden moet er eerst een MRI gemaakt worden.

Een andere jongen had een ernstige allergische reactie over zijn hele lichaam. Hij werd naar de dokter gebracht en hij moest worden doorverwezen omdat de reactie gevaarlijk kon zijn. Hij was zo erg gezwollen, dat hij onherkenbaar was en hij werd zes dagen opgenomen in het ziekenhuis. In die tijd viel hij veel af, omdat hij niets kon eten en aan een infuus lag. Gelukkig herstelt hij en komt hij weer aan.

Oogzorg: Een van de meiden en vijf van de jongens hebben een oogonderzoek gehad. Een van de jongens heeft een staaroperatie moeten ondergaan, wat erg ongebruikelijk is voor iemand van zijn leeftijd. Drie kinderen zijn bijziend en moeten een bril dragen. Een van de jongens klaagde over niet goed kunnen zien, maar bleek na onderzoek geen bril nodig te hebben. Een van de jongens werd onderzocht en behandeld voor jeukende, tranende ogen.

Tandzorg: Twee meiden kregen een beugel, er werden verstandskiezen getrokken en hun tanden werden gereinigd en gebleekt. Acht jongens worden behandeld bij de tandarts, waarvan een jongen een infectie in zijn kaak bleek te hebben. Hij wordt regelmatig gezien door de tandarts, hij wordt dan gecontroleerd en krijgt zijn medicatie, zodat de situatie niet erger wordt. De intensieve controles helpen wel, want de situatie wordt steeds beter. Daarnaast heeft hij een reconstructie van zijn voortanden gehad, wat zijn zelfvertrouwen een boost heeft gegeven.

Psychische zorg: Naast hun regelmatig bezoeken aan de psychiater, volgen drie meiden psychotherapie. Een van de meiden heeft hierdoor duidelijk een betere persoonlijke ontwikkeling bereikt. Ze heeft meer autonomie, is minder introvert en heeft positievere gedachten en houdingen. Ze neemt meer deel aan schoolactiviteiten die te maken hebben met persoonlijke relaties.

Een van de andere meiden ging elke twee maanden naar de psychiater, maar vanwege de enorme vooruitgang die ze heeft geboekt, hoeft ze nu nog maar elke vier maanden.

Er zijn zes jongens die een traject doorlopen bij de psycholoog. De frequentie en de duur van de therapie hangt af van hoe de kinderen zich tijdens de therapie ontwikkelen. De meeste kinderen krijgen al ongeveer vijf jaar psychologische zorg. Bij twee van de jongens is de therapie enorm succesvol. Een had een ernstige



depressie met regelmatig ruzies en wangedrag. Hij is nu veel empathischer en heeft veel meer controle over zijn gedrag. De ander was er angstig en sliep daardoor slecht. Hij is zijn angst te boven gekomen, is cognitief een stuk vooruit gegaan en veel onafhankelijker geworden.

Medicijngebruik: Twee van de meiden gebruiken medicatie, voor polycysteus ovarium syndroom (PCOS) en voor psychiatrische aandoeningen (bipolaire stoornis en borderline persoonlijkheidsstoornis).

Bij de jongens is er niemand die standaard medicatie gebruikt. Ze gebruiken bepaalde medicatie alleen kortdurend als het nodig is, op voorschrift van een arts. Een van de jongens krijgt zodoende nu antibiotica injectie voor een botinfectie. Hij zal zijn laatste injectie eind september krijgen. Verder is er een EHBO doos aanwezig met basis medicijnen voor noodgevallen.

Creceer

Standaardcontroles zijn het afgelopen half jaar niet nodig geweest. Een van de meiden is naar de spoedeisende hulp gebracht nadat ze gevallen was op het schoolplein. Haar linkerarm bleek uit de kom, waarvoor ze in het gips gezet moest worden. Gelukkig is ze hier goed van hersteld.

Ook was er een meisje dat opgenomen moest worden op de kinderafdeling in het ziekenhuis, vanwege ondervoeding. Met extra vitamines en bijvoeding gaat het nu heel goed met haar.

We hebben tot nu toe geen enkel kind een oogonderzoek laten ondergaan en we hebben geen symptomen gezien waarbij het kind niet op een schoolbord of in een werkboek kon lezen, of hoofdpijn had.

In Honduras komt het vaak voor dat kinderen - en volwassenen - wormen of parasieten blijken te dragen in buik en darmen. Alle kinderen zullen binnenkort medicatie krijgen ter preventie.

zes kinderen zijn op controle geweest bij de tandarts, waarbij 1 kind een kroon heeft gekregen, bij 1 kind moest een tand getrokken worden en de andere hebben alleen gebitsreiniging gehad.





Psychologische zorg: alle kinderen komen bij psycholoog Keili. De psycholoog die al een aantal jaar werkzaam is bij Crecer. Het helpt de kinderen heel erg dat zij hen individueel evalueert en hun behoeften inschat. Omdat Keili meer als een soort evaluator optreedt dan echt psycholoog, voelen de kinderen zich heel erg op hun gemak bij haar, wat heel goed werkt.

Welzijn

Crecer

Bij Crecer hadden ze in juli het eerste uitje van het jaar. Het uitje was naar Puerto Cortés Omoa. De kinderen waren nog nooit in het kasteel van San Fernando de Omoa geweest. Daarna gingen ze naar een toeristische trekpleister in Omoa waar ze zich vermaakten, aten, in een zwembad zwommen en naar de oceaan gingen. Het was een onvergetelijke ervaring voor hen, waarbij ze meer leerden over de geschiedenis van het kasteel, vragen stelden aan de beheerders en de mensen bedankten die hun dromen mogelijk maakten. Ze kijken reikhalzend uit naar een nieuw uitje.



Proniño

De meisjes geplaatst bij Proniño zijn bij wijze van 'uitje' naar een achterstandswijk geweest, waar ze een dag organiseerden voor de kinderen uit de wijk. Ze brachten kleding mee die ze niet meer droegen, speelgoed en zelfgemaakte taarten. Ze hebben ook leuke spelletjes georganiseerd voor de kinderen uit de wijk. Alle kinderen die bij Proniño zijn geplaatst komen uit een achterstandssituatie. Ze kunnen zich zodoende goed inleven in de situatie van deze kinderen. Nu ze zelf in een stabiele situatie leven, hebben ze de ruimte om iets voor een ander te doen. Ze doen dit graag en geregeld met veel zorg en liefde. Een ander uitje voor de meisjes dit jaar, was naar een kamp waar ze samenwerkten met jongeren van andere stichtingen en in gemengde groepen deelnamen aan recreatieve activiteiten.

Voor alle kinderen wonend bij Proniño werd er een dag naar het strand georganiseerd. Een van de jongens was die dag jarig en vroeg voor zijn verjaardag dat zijn moeder en zussen met hem en zijn broertje mee konden naar het strand. (De twee jongens zijn bij Proniño geplaatst door een rechter, omdat ze zwervend op straat zijn gevonden. Hun moeder heeft geen vaste verblijfplaats en verblijft steeds



bij andere familie met hun zussen). Moeder en zussen zijn naar El Progreso gereisd om mee te kunnen naar het strand.

Iedereen genoot intens van de heerlijke dag op het strand, waar ook enthousiast werd gevist. De visjes die werden gevangen zijn door de kinderen aan de moeder en zussen meegegeven. Een mooi gebaar van vrijgevigheid.



Sinds dit jaar is het gezin van begeleider Marvin in een van de gezinshuizen gaan wonen, zodat er een echte gezinssituatie is ontstaan. Marvin en zijn vrouw zorgen dag en nacht voor hun eigen kinderen en de jongens die al in het huis woonden. Marvin en zijn vrouw hebben drie jonge kinderen, waar de jongens als grote broers mee omgaan.

Dit voorjaar namen Marvin en zijn vrouw hun hele gezin mee naar een strandresort met zwembad. Ze hebben ontzettend genoten en hebben met elkaar in het zwembad gespeeld. De jongens hielpen de kleintjes met zwemmen en zorgden ervoor dat ze veilig bleven. Ze genoten van een heerlijke familielunch en zwommen tot ze erbij neervielen. Daarna haalden ze klaargemaakte maïskolven en tamales (een lokale lekkernij) voor de terugreis. Het was zonder twijfel een fantastische familie-ervaring die ze nooit zullen vergeten.

Familiebezoeken

Het afgelopen half jaar zijn er weer heel wat kinderen die (veilig) contact hebben gehad met familie, onder begeleiding van de pedagogen die bij Proniño werken. Zo ging bijvoorbeeld één van de jongens onder begeleiding van zijn begeleider en een pedagoog naar zijn familie in de buurt van Santa Bárbara. Hij mocht een vriend uit zijn gezinshuis meenemen.

Ze ontbeten in Santa Bárbara met koffie en traditioneel brood, waarna ze doorreden naar het dorpje waar de jongen vandaan komt. Zijn overgrootmoeder heette hem hartelijk welkom, waarna ook zijn zussen en een oom hem kwamen begroeten. Hij kon zijn familie vertellen hoe het met hem ging op school en had tijd om met zijn zusjes bij te praten.

Het was fijn dat de jongen de liefde van zijn familie kon voelen en met hen kon bijpraten. Overgrootmoeder gaf een groente genaamd patastillo mee terug, die met grote dankbaarheid in ontvangst werd genomen.

Een van de meisjes ging haar familie van vaders kant bezoeken onder begeleiding van haar begeleider en een pedagoog. Ze mocht een vriendin uit het meisjes gezinshuis meenemen. Bij aankomst verwelkomde haar familie hen met een heerlijke lunch. Er werden grappige anekdotes verteld over het meisje door de familie. Het is vaak leuk voor de kinderen om te horen over de tijd waarin ze nog niet

bij Proniño woonden. Dit zorgt ervoor dat ze beter weten wie ze zijn en ook voor de begeleiders is het fijn, omdat ze daarmee ook weer beter voor de kinderen kunnen zorgen en hen beter begrijpen.



Tot slot

Het bestuur van Rumbo wil u graag hartelijk bedanken voor de steun aan onze lokale samenwerkingsverbanden.

Indien u het op prijs stelt kunnen we meer fotomateriaal toesturen dan in dit verslag te zien is. Ook zijn bankafschriften, bonnen en facturen van onze programma's en projecten beschikbaar en op aanvraag verkrijgbaar.

Mocht u meer gedetailleerde informatie willen ontvangen over een onderdeel van bovenstaand verslag, dan kunt u dit ook bij ons kenbaar maken. U kunt hiervoor mailen naar thera@stichtingrumbo.org, wij komen er dan zo snel mogelijk op terug.

Mocht u graag de jaarrekening 2024 willen ontvangen, dan kunt u ons mailen, of dit van onze website www.stichtingrumbo.org downloaden.

Hopend u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Vriendelijke groeten, Manon Reus, voorzitter van Rumbo

